

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETO
SPRENDIMAS
DĖL DARBO GRUPĖS SUDARYMO PSICHOLOGINIO VERTINIMO METODIKOMS
PARENGTI**

2022 m. balandžio 20 d. Nr. 111-S-9
Vilnius

Seimo Sveikatos reikalų komiteto Psichikos sveikatos pakomitetis (toliau – Pakomitetis) š. m. balandžio 6 d. posėdyje svarstė klausimą dėl psichologinio vertinimo metodikų naudojimo sveikatos apsaugos, švietimo ir socialinės apsaugos sistemose. Lietuvos psichologų sąjungos prezidentė V. Šap ir kiti atstovai 2022 m. sausio 10 d. raštu Pakomitečio pirmininką L. Slušnį ir posėdyje Pakomitetį žodžiu informavo, kad Lietuva stokoja adaptuotų psichologinio vertinimo instrumentų – neuropsichologinio vertinimo (demencijos diagnozei patikslinti, įvertinant gydymo išėtis ir planuojant reabilitaciją po įvairių neurologinių ligų ar galvos smegenų traumų, dirbant su raidos sutrikimų turinčiais vaikais), intelekto, asmenybės bruožų vertinimo ir kitų, o psichologų naudojamos adaptuotos psichologinio vertinimo metodikos yra jau pasenusios - Lietuvoje kai kurių testų versijos yra dviem kartomis senesnės negu kitose pasaulio šalyse, naudojami instrumentai, kurių autorinės teisės nebesaugomos dėl senaties, testų normos neatnaujintos arba neegzistuoja. Lietuvos psichologų sąjungos atstovai nuogaštavo, kad medicinos psichologai, neturėdami vertinimo instrumentų, naudoja neadaptuotus ir nelegaliai įsigytus instrumentus, ir, grįsdami išvadas tokiais instrumentais, tampa teisiškai pažeidžiami dėl autorinių teisių pažeidimo. Lietuvos psichiatrų sąjunga pritarė Lietuvos psichologų sąjungos iškeltoms problemoms. VŠĮ Vilniaus universiteto Santaros klinikų Vaikų raidos centro vadovė, Lietuvos socialinės pediatrijos draugijos pirmininkė J. Petrulytė patvirtino, kad trūksta instrumentų pagrindiniams vaikų raidos sutrikimams įvertinti (protiniam atsilikimui, autizmui, adaptacijos sunkumams). J. Petrulytė taip pat atkreipė dėmesį, kad psichologus rengiantys universitetai neapmoko studentų, kaip naudotis psichologinio vertinimo instrumentais.

Sveikatos apsaugos ministerija, reaguodama į aukščiau pateiktą asociacijų informaciją, pritarė, kad reikėtų peržiūrėti poįstatyminius teisės aktus, reglamentuojančius psichologinio vertinimo metodikų naudojimą, bei informavo, kad ministerija yra suplanavusi Europos Sąjungos struktūrinių fondų 2021–2027 m. lėšomis finansuoti testų adaptavimo ir licencijavimo veiklas bei parengti skaitmeninę platformą, skirtą centralizuotai tvarkyti ir pateikti specialistų naudojimui šias metodikas, kurias galės naudotis ir kitų institucijų bei sektorių specialistai, tačiau, siekiant įvertinti, kokių psichologinių vertinimo metodikų reikia nacionaliniu lygiu, būtina universitetų, mokslo

tiriamųjų įstaigų ir gydytojų profesinių draugijų pagalba ir skatintinas Švietimo, mokslo ir sporto bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų bendradarbiavimas, sprendžiant šią tarpsektorinę problemą.

Posėdyje dalyvavę Švietimo, mokslo ir sporto bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų atstovai, pritardami svarstomos temos aktualumui, pasakė, kad šios ministerijos bendradarbiautų, nes psichologų atliekami vertinimai yra aktualūs ir švietimo bei socialinės apsaugos sistemoms.

Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Psichologijos instituto ir Vytauto Didžiojo universiteto Socialinių mokslų fakulteto Psichologijos katedros atstovai informavo, kad universitetai supažindina studentus su validuotais testais, tačiau kyla problemų su psichologinio vertinimo instrumentų sutarčių pratęsimu ir universitetai negali paruošti studentų naudotis metodikomis, kurios yra neadaptuotos ir nelegalizuotos. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Neuromokslų instituto dr. J. Burkauskas informavo, kad moksliniai institutai galėtų prisidėti prie psichologinio vertinimo metodikų adaptavimo, nes turi sėkmingos psichologinių testų adaptavimo patirties.

Pakomitetis,

vadovaudamasis Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta, kad diagnostikos ir gydymo metodika – tai universitetų, mokslo tiriamųjų įstaigų, gydytojų profesinių draugijų parengtas, medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstas dokumentas, kuriuo nustatomi bendrieji sveikatos sutrikimų ir ligų diagnozavimo ir gydymo principai,

atreipdamas dėmesį, kad psichologus ruošiantys Lietuvos universitetai ir praktikuojantys psichologai turi teisėtą lūkestį dirbti su adaptuotomis ir validuotomis psichologinio vertinimo metodikomis,

siekdamas, kad pacientams ir kitiems psichologinio vertinimo paslaugų gavėjams būtų užtikrinamas patikimų ir kokybiškų psichologinių vertinimų atlikimas,

kreipėsi į Sveikatos reikalų komitetą (toliau – Komitetas) su pasiūlymais dėl veiksmų, susidariusiai padėčiai keisti.

Komitetas, pritardamas Pakomitečio pasiūlymams, n u s p r e n d ė rekomenduoti Sveikatos apsaugos ministerijai:

1. Sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę, kurią sudarytų Vyriausybės, Sveikatos apsaugos ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos psichologų sąjungos, Lietuvos psichiatrių asociacijos, Vilniaus universiteto, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto, Mykolo Romerio universiteto ir kitų mokslo tiriamųjų įstaigų bei gydytojų profesinių draugijų atstovai, šiuo metu naudojamoms

psichologinio vertinimo metodikoms peržiūrėti, įvertinus jų trūkumą bei poreikį, naujoms parengti, ir ilgalaikiam naudojamų metodikų stebėsenos (monitoringo) planui sudaryti ;

2. Apie darbo grupės rezultatus informuoti Komitetą iki 2023 m. kovo 1 d.

Komiteto pirmininkas

Antanas Matulas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimas, Gedimino pr. 53, 01109 Vilniaus m., Lietuva (2022-04-20 16:55:40)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL DARBO GRUPĖS SUDARYMO PSICHOLOGINIO VERTINIMO METODIKOMS PARENGTI
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-20 Nr. 111-S-9
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Antanas Matulas, Seimo narys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 13:50:46 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-04-20 13:51:19 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-09-18 20:08:20–2024-09-16 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Seimo kanceliarija, Dokumentų valdymo sistema
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-20 13:51:24 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-28 10:34:07–2025-02-27 10:34:07
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-04-20 16:55:40)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-20 16:55:40 atspausdino Daiva Žukauskė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-